КРЫВІНКА

ЛІПЕНЬ
№11 (219)
2018 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

ДАРОЖНЫЯ ПРАБЛЕМЫ

16-га чэрвеня 2018 года у ходзе наўпроставай лініі я задаваў пытанне намесніку старшыні райвыканкама Мікалаю Заблоцкаму наконт ліквідацыі лужын з праезджай часткі вуліц у Бешанковічах. Намеснік старшыні згадзіўся з слушнасцю пастаўленага пытання і даў даручэнне дырэктару «Бешанковіцкага камунальніка» Ігару Сліўцу і начальніку аддзела РВК Анатолю Журко прыняць дзейсныя меры.

Мінуў месяц. Амаль штодзённыя дажджы яскрава паказваюць рэальную карціну: колькасць лужын на дарогах Бешанковічаў не змяншаецца. То-бок узнятым пытаннем ніхто не займаецца. Яно, мусіць, лічыцца несур'ёзным, тыпу, штосьці Станкевічу захацелася, а мы тут павінны напружвацца.

Дарэчы, пісьмовага адказу на зададзеныя на той лініі пытанні, я так і не атрымаў. Хаця раней яны прыходзілі рэгулярна. А цяпер ці то папера скончылася ў райвыканкаме, ці то пачуццё адказнасці чыноўнікаў прытупілася, але і праз месяц адказу няма. Прыйдзецца, мусіць, патурбаваць абласных начальнікаў, каб тыя дапамаглі нашым паперай.

Між тым лужыны на дарогах райцэнтра прымаюць паграджальныя памеры. Напрыклад, на вуліцы Урыцкага каля магазіна "Востраў чысціні" лужына пасля дажджу займае ўжо большую частку праезджай часткі. Сам уваход у магазін таксама патанае ў вадзе, так што пакупнікам пасля дажджу пара прапаноўваць лодку для пераправы.

Але ж у большасці выпадкаў для таго, каб ліквідаваць якуюсьці лужыну, не трэба рабіць вялікіх намаганняў. Калі пракапаць з лужыны невялікую канаўку, кожная з іх можа сысці ў прыдарожную канаву. Але тую работу мусіць хтосьці рабіць. А найбольш зацікаўлены ў ёй - пешаход, які пастаянна рызыкуе ў той лужы ўтапіцца ці атрымаць з яе за каўнер халодны душ.

Скажам, лужына каля магазіна "Паварот" так і просіцца сысці з дарогі. Для гэтага трэба толькі крыху скарэктаваць профіль дарогі, пракапаць рыдлёўкай вузенькі раўчук. Праўда, пры сваім сыходзе яна мусіць закрануць найбліжэйшы падворак, так што хтосьці будзе ўсё роўна незадаволены. Але наколькі зменіцца дарожная сітуацыя!

Адно, пешаходы рыдлёўкі з сабой не носяць, а адказныя бешанкоўскія чыноўнікі не ходзяць пешшу. Таму падобныя пытанні не вырашаюцца.

Між тым, для прывядзення ў парадак гарадскіх дарог, калі заняцца справай сур'ёзна, хопіць адной рабочай змены. Паглядзім, ці дастаткова ў бешанковіцкіх начальнікаў для гэтага ўлады, сродкаў і сумлення.

Г.Станкевіч

****

Я ўдзячны небу, што яно высокае,
хоць крылаў напракат не выдае,
што дзесьці за бухматымі аблокамі
надзеі тоіць вечныя мае.

Няскоранае неба ёсьць у кожнага,
хто ціхі шум ягоных крылаў сьніць,
хто павуцінкі сьцежачак няходжаных
стасуе для крылатых калясьніц.

Непрадказальнае і непакорнае,
дароў не патрабуе і падзяк,
нібы палёт арла, бязьмежна гордае,
яно адно – і сябра, і судзьдзя.

І бліскавіца велічна-магутная
у ім жыве, і гром, і цішыня.
Уважлівае, калі з ім ты гутарыш,
не адштурхне, а дась сябе абняць.

Вялікае, няўмольнае, свабоднае,
няўтульнае для бруду і хлусьні,
як слова наша велічнае, роднае,
яго на ціхім досьвітку прысьніў.

Г.Станкевіч

ГАНДАЛЬ

ЧАМУ ЗАЧЫНЕНЫ «ДЗЯЖУРНЫ»?

Да добрага дзясятка магазінаў бешанковіцкага райпо, якія не працуюць у нашых вёсках гадамі, нядаўна дадаўся магазін «Дзяжурны». Ён не працуе з сярэдзіны ліпеня 2018 года. Прычына банальная: няма прадаўцоў.

Пра тое, што магазін зачынены часова, інфармуе прымацаваная да шкла ўваходных дзвярэй паперка, якая напісаная ад рукі.

Ніжэй прымацавана другая паперка, якая надрукаваная на камп'ютары і якая тлумачыць прычыну часовага закрыцця крамы: няма прадавачак.

Тут жа і тэлефоны - тэлефануйце, уладкоўвайцеся на працу. Гэта ж не дзе-небудзь у Паўазер'і ці Дапанах, а ў самым цэнтры горада, за тры крокі ад аўтастанцыі. Толькі мінакі штосьці не спяшаюцца рваць тыя тэлефоны.

А вось табачны кіёск каля аўтастанцыі працуе рэгулярна. Акрамя табакі, тут прадаецца розная дробязь. Я прапанаваў прадавачцы, ці не пагодзіцца яна перайсці папрацаваць на больш важны аб'ект, у "Дзяжурны". Тая смяецца, не пагаджаецца.

Мая знаёмая, касірка з аўтастанцыі, якую праз некалькі месяцаў скароцяць на працы, таксама ад працы ў любой краме адмаўляецца наадрэз.

Дык у чым жа прычына, што ў той час, калі для адных адчыніць сваю краму - значыць разбагацець, для другіх пайсці ў райпоўскую краму, раўназначна, нібы ў турму?

М.Васільеў

ЗДАРЭННІ

ДАПАМОЖАМ ЗНАЙСЦІ ЧАЛАВЕКА!

Багданавай Зінаідзе Васільеўне 86 гадоў. Яна была пацыенткай тэрапеўтычнага аддзялення раённай бальніцы, але 30-га чэрвеня непрыкметна для медперсанала пакінула яе і прапала.

Нягледзячы на арганізаваныя пошукі, знайсці жанчыну да гэтага часу (амаль цэлы месяц) пакуль што не ўдалося.

Зінаіда Багданава хударлявага целаскладу. Была апранутая ў хустку светлага колеру, сіні пінжак, цёмныя спартыўныя штаны і светлыя шкарпэткі. А яшчэ – яна была без абутку.

Калі хтосьці валодае нейкай інфармацыяй наконт гэтай жанчыны, тэлефануйце па ніжэй прыведзеных тэлефонах: 4-85-47, 4-10-02, 102, 597-59-88 (МТС).

М.Васільеў

ФАРМАКАЛОГІЯ

ЧАМУ БЕЛАРУСЫ НЕ ДАВЯРАЮЦЬ БЕЛАРУСКІМ ЛЕКАМ

«Справа мэдыкаў», у рамках якой арыштаваныя дзясяткі чыноўнікаў ад мэдыцыны, выкрыла злачынныя схемы ў закупах і пастаўках абсталяваньня і лекаў. Выкрыла яна і недавер да прадукцыі беларускай фармакалёгіі, калі нават былыя кіраўнікі Міністэрства аховы здароўя стараюцца не купляць беларускія лекі.

«Купляйце беларускае» — заклікаюць аптэкі, у якіх цэлыя стэнды адведзеныя менавіта айчынным прэпаратам. У фармакалёгіі яшчэ ў 2008 годзе быў узяты курс на імпартазамяшчэньне. Лекарам таксама дадзена ўстаноўка — выпісваць беларускія аналагі, рэкамэндаваць свае. Аднак знаёмы доктар ці аптэкар заўсёды параіць купіць імпартны прэпарат, кажа жыхарка Менску Тацяна.

«Знаёмы кардыёляг параіў для нармалізацыі ціску піць француcкі прэстарыюм. Тут ён каштуе 37 рублёў, у Вільні — 5 эўра. Натуральна, купляю там. А вось нядаўна рэкамэндаваў яшчэ нямецкі канкор, аднак у менскіх аптэках яго няма — кажуць, не працягнулі рэгістрацыю, да канца жніўня ня будзе.

Што да беларускіх лекаў, я ім не давяраю.

Зімой мінулага году ў шпіталі на другі дзень пасьля апэрацыі мне паставілі кропельніцу з цэфтрыяксонам і лідакаінам — і ў мяне здарыўся анафіляктычны шок. Добра, што была ў шпіталі, адкачалі. Гатовая пераплачваць, замаўляць імпартныя прэпараты за мяжой, але гэта ж маё здароўе і бясьпека. А зь беларускіх купляю толькі самыя простыя — цытрамон, валідол ды актываваны вугаль».

Летась былі і летальныя выпадкі пасьля ўвядзеньня цэфтрыяксону — у студзені 2017 году жанчына памерла ў Маладэчанскім раёне, было некалькі алергічных рэакцый у дзяцей — у Барысаве і Ганцавічах.

Намесьнік міністра аховы здароўя Вячаслаў Шыла выпусьціў нават адмысловы ліст «Аб прыпыненьні рэалізацыі і мэдычнага прымяненьня лекавых сродкаў» — цэфтрыяксону і лідакаіну, якія выраблялісяна Барысаўскім заводзе мэдпрэпаратаў.

На пытаньне Свабоды, ці выпускае завод зараз гэтыя прэпараты, дырэктар прадпрыемства Віталь Дзераш адказаў станоўча.

«Цэфтрыяксон і лідакаін выпускаем даўно і ў вялікіх аб'ёмах.

Што да непажаданых рэакцый, выпадкі былі, і непажаданыя рэакцыі на гэтыя прэпараты — я лічу, і гэта лябараторыяй даказана — не зьвязаныя з умовамі вытворчасьці і якасьцю прадукцыі. Усе непажаданыя рэакцыі зьвязаныя з асаблівасьцямі чалавечага арганізму і з алергічнымі рэакцыямі», — перакананы Дзераш.

Дзераш заявіў, што гэта адзінкавыя выпадкі і што такое бывае ва ўсім сьвеце.

Беларускія лекі танныя і добра экспартуюцца ў Расею і Казахстан

Намесьнік генэральнага дырэктара холдынгу «Белфармпрам» Віктар Шэін перакановае, што пра якасьць беларускіх лекаў сьведчыць іх прызнаньне замежнымі спажыўцамі. У 2017 годзе «Белфармпрам» экспартаваў лекавых сродкаў на 140 мільёнаў даляраў. На

(працяг на стар. 2)

ФАРМАКАЛОГІЯ

(пачатак на стар. №1)
першым месцы па пастаўках беларускіх мэдыкамэнтаў на экспарт — Барысаўскі завод мэдычных прэпаратаў. Шэін кажа, што беларускія лекі — якасныя і даступныя па цане.

Паводле яго словаў, 37,7% лекаў, што выраблюяцца ў Беларусі, каштуюць да 1 даляра, 22,5% — ад 1 да 2 даляраў, 23,7% — ад 2 да 5 даляраў. Такім чынам, 83% беларускіх лекавых сродкаў каштуюць да 5 даляраў. Да таго ж беларуская прадукцыя гарантаваная ад фальсыфікацыі, перакананы кіраўнік «Белфармпраму».

У лідэрах па экспарце лекаў — Барысаўскі завод мэдычных прэпаратаў. Больш за 50% прадукцыі ідзе на экспарт — у 24 краіны сьвету, летась на 64,6 мільёна даляраў, кажа дырэктар прадпрыемства Віталь Дзераш.

Асноўную долю займае расейскі рынак — 66%, на другім месцы — Казахстан (19%), Азэрбайджан — 4%. Таму заводу патрэбныя інвэстыцыі, рэканструкцыя састарэлых вытворчасьцяў (ампульнага цэху, таблетачнага цэху), пуск новых сучасных ліній.

Новая лінія па вытворчасьці лекаў у шпрыцавым напаўненьні абышлася ў 25 мільёнаў даляраў. Усе праекты рэалізуюцца за крэдытныя рэсурсы — 124 мільёны даляраў. Толькі на абслугоўваньне крэдытаў ідзе 1,5 мільёна даляраў у месяц, прызнаецца ён.

Аднак у Эўразьвяз беларускія лекі прабіваюцца зь цяжкасьцю. Летась па-за межы краін СНД было пастаўлена прадукцыі ўсяго толькі на 1 мільён даляраў. Каб зарэгістраваць прэпарат у Эўразьвязе, трэба атрымаць эўрапейскі сэртыфікат. Але атрыманьне сэртыфікату не гарантуе адкрыцьця рынкаў, бо ў Эўропе даволі жорсткая канкурэнцыя сярод вытворцаў фармацэўтычнай прадукцыі, перакананы Віталь Дзераш.

«Для рэгістрацыі прэпарату ў Эўразьвязе патрэбны сур'ёзныя капітальныя ўкладаньні. Калі мы робім эканамічную ацэнку мэтазгоднасьці пастаўкі таго ці іншага прэпарата на заходнія рынкі, прыходзім да высновы, што эканамічна гэта нявыгадна — выдаткаваўшы вельмі шмат, атрымаем вельмі мала. Таму для нашых прэпаратаў сёньня дастаткова рынкаў Рэспублікі Беларусь і рынкаў, на якіх мы прысутнічаем. У першую чаргу мы разглядаем рынкі, дзе мінімальныя выдаткі на рэгістрацыю і мінімальная канкурэнцыя па наяўнасьці тых ці іншых прэпаратаў», — тлумачыць дырэктар Барысаўскага заводу.

У Расеі рэгістрацыя прэпарату каштуе 260 тысяч даляраў з поўнай клінікай і ўсімі дасьледаваньнямі. На эўрапейскіх рынках неабходна ўкласьці да 1 мільёна даляраў, каб зарэгістраваць прэпарат — такія лічбы прывёў Віталь Дзераш.

«Калі супаставіць затраты з будучым прыбыткам, я як мэнэджэр не прымаю гэтага рашэньня. Гэта не самамэта — прысутнічаць на ўсіх рынках. Самамэта — атрымаць максымальны прыбытак для прадпрыемства».

Асноўная перашкода — адсутнасьць міжнароднага сэртыфікату, сказаў Віктар Шэін.

«Многія краіны, у тым ліку Віетнам, Манголія, Судан, Ірак, цікавяць наяўнасьць на нашых пляцоўках сэртыфікату, выдадзенага замежнымі, а не беларускімі фармкампаніямі. Гаворка ідзе аб міжнародным сэртыфікаце GMP PIC/S, атрыманым у Эўразьвязе», — сказаў прадстаўнік холдынгу «Белфармпрам» Віктар Шэін.

Сёлета перад холдынгам пастаўлена задача — экспартаваць на рынкі Эўразьвязу прадукцыі на 2 мільёны даляраў. За паўгода ўжо адгрузілі на 1 мільён 300 тысяч даляраў (у асноўным гэта тыя пазыцыі, якія адносяцца да пераліку БАДаў — біялягічна актыўных дадаткаў), кажа Віктар Шэін.

Унікальныя беларускія прэпараты спрабуюць прабіцца на рынкі Эўропы і Азіі

І ўсё ж беларускім навукоўцам, распрацоўшчыкам лекаў ёсьць чым ганарыцца. Беларускі супрацьракавы прэпарат «Тэмадэкс» прызначаны для лячэньня злаякаснай пухліны галоўнага мозгу. Ён быў створаны навукоўцамі Інстытуту фізыка-хімічных праблем Белдзяржунівэрсытэту, а выпускае яго прадпрыемства «Унітэхпрам БДУ».

«Тэмадэкс» у Эўропу прасоўваюць швэды: джэнэрык на аснове беларускага прэпарату маюць вырабіць на адным з заводаў Эўразьвязу, тамсама пройдуць і клінічныя выпрабаваньні. Кошт беларускага прэпарату крыху больш за 300 даляраў, а цана амэрыканскіх аналягаў даходзіць да 20 000 даляраў.

Проціпухлінны прэпарат «Фаталон» для лячэньня і фотадынамічнай тэрапіі раку скуры, малочнай залозы, сьлізістыхабалонакраспрацаваў Інстытут біяарганічнай хіміі Нацыянальнай акадэміі навук. Гэта прадукт з уласных фармацэўтычных субстанцый. У Беларусі прэпарат каштуе каля 210 рублёў. Замежныя аналягі — у дзясяткі разоў даражэйшыя.

«Прэпарат унікальны, аднак інавацыйны прадукт ня ведаюць за межамі нашай дзяржавы. І таму нам, на жаль, прасьцей працаваць з джэнэрыкамі, аналягамі, чым укладаць мільярдныя сумы ў раскрутку гэтага прэпарату.

Таму з «Фаталонам» мы хочам выйсьці на рынак Паўднёвай Карэі, каб потым, дзякуючы добрай статыстыцы ў лячэньні гэтым прэпаратам, выходзіць на рынкі іншых краін», — кажа намесьнік генэральнага дырэктара холдынгу «Белфармпрам» Віктар Шэін.

Радыё Свабода

ПРАВАПАРАДАК

ЗЛАЧЫННАСЦЬ РАСЦЕ

На апошняй каардынацыйнай нарадзе па барацьбе са злачыннасцю і карупцыяй у Бешанковіцкім раёне былі агучаны цікавыя лічбы. Яны гавораць пра рост злачыннасці ў раёне.

У параўнанні з аналагічным перыядам мінулага 2017 года, сёлета агульная злачыннасць па раёне павялічылася на 6,7%, або на 4 злачынствы. Паказчык злачыннасці на 10 тысяч насельніцтва раёна склаў 41, пры сярэднеабласным - 39.

Перадумовай да здзяйснення злачынстваў у пераважнай большасці выпадкаў з'яўляецца п'янства і незанятасць грамадска-карыснай працай асобных жыхароў раёна.

Найбольшую ўдзельную вагу ў структуры злачыннасці складаюць крадзяжы - 48,4% ад агульнай колькасці злачынстваў.

З дакладам аб мерах па пераадоленні наяўных негатыўных тэндэнцый заслуханы начальнік аддзела ўнутраных спраў Бешанковіцкага райвыканкама А. Рыбакоў і старшыні сельскіх выканаўчых камітэтаў.

А.Тутэйшы

ЖЫЦЦЁ ГЛЫБІНКІ

СЯМЕЙНАЯ СПРАВА ХАЦКЕВІЧАЎ

Праязджаючы па шашы Віцебск-Бешанковічы, іх нельга не заўважыць. Высачэзныя, якраз для Гулівера, драўляныя арэлі стаяць на падворку Хацкевічаў у вёсцы Вяжышча. Аўтары незвычайнага збудавання - галава сям'і Уладзімір Васільевіч і яго сын Мікалай. Карэспандэнт «СБ» пагушкалася на мясцовай славутасці.

Надзейныя магутныя падпоры, ажурная разьба і вянок драўлянага тварэння - флюгер з «катом-навукоўцам» і зусім не страшнай Бабай-Ягой на мятле.

Каб было яшчэ цікавей, вертуна прымацавалі да старога калёснага кола. Змясціцца на суперарэлях адначасова можа ўся сям'я Хацкевічаў: бацькі, Мікалай з жонкай Інай і двума сыночкамі.

Ва Уладзіміра Васільевіча яшчэ шмат праектаў, якія трэба будзе ўвасобіць: «Напрыклад, хачу дарабіць крэсла з масіва, са спінкамі ў форме далоні. На падыходзе будка для нашага 80-кілаграмовага любімца Тайра». Праўда, амаль гатовую пабудову плошчай больш сямі метраў і будкай не назавеш. Яе ўпрыгожаць разьбяныя калоны і дах з глінянай чарапіцы. Будуць вокны і дзверы, труба і гарышча для ката, імітацыя спадарожнікавай талеркі і нават пацiа для адпачынку. Салiднаму сабаку - такi ж дом, смяецца Уладзімір Хацкевіч.

Упершыню выразаць штосьці звычайным складаным нажом ён паспрабаваў яшчэ васьмігадовым хлопчыкам. Спрацавалі гены: абодва дзяды Уладзіміра былі выдатнымі сталярамі, але так і не паспелі перадаць ўнуку «разьбёчную» навуку. Пазней настаўнікам Хацкевіча стаў мясцовы самародак Афанасій Белязюкоў. Да таго як прайшоў яго школу, ўмелец і не думаў, што здольны даць рады з дрэвам.

У выніку з боем, але асвоіў класіку - ў вырабе не толькі разнастайных вырабаў, але і мэблі. Яго разьбяныя буфеты калісьці паспяхова прадавалі ў ... Аўстралію. Адзін час Хацкевіч-старэйшы працаваў на віцебскім прадпрыемстве «Энергакамплект» і там вызначыўся: зрабіў для яго цэлы комплекс для адпачынку - арыгінальную альтанку, з бярвення, стол, лаўкі з каранёў і арэлі з разьбой у стылі барока.

У надзеі на тое, што яго запал да разьбе перадасца сыну, Уладзімір Васільевіч аднойчы на Вялікдзень падарыў яму багаты сталярскі скарб - больш за тысячу ўласнаручна выкаваных інструментаў. Толькі 24-гадовы Мікалай па складзе розуму хутчэй тэхнар і рэалізуе персанальную, зусім не маленькую па маштабах задачу. Гэта велізарная цяпліца, контуры якой ужо вымалёўваюцца ў двары. Канструкцыя - падарунак жонцы Іне, якая вось-вось выйдзе з дэкрэта і марыць заняцца вырошчваннем кветак і расады.

Маладая дружная сям'я нядаўна выйграла раённы конкурс «Уладар сяла», прадэманстраваўшы: праца-ваць яны любяць і ўмеюць. Без справы Хацкевічы сядзець не прывыклі. Жонка Уладзіміра Васільевіча Наталля таксама захоплены чалавек: «У нас і сад з агародам, і жыўнасць: куры, гусі, цыляты ў хляве. Зноў жа важна, каб і прыгажосць была вакол - як без кветак?»

“СБ”

ДЭМАГРАФІЧНАЯ СІТУАЦЫЯ

ПАМЕРЛА 30 ЧАЛАВЕК НЕ ПЕНСІЯНЕРАЎ!

Галоўны ўрач райбальніцы Аляксандр Керэмша зрабіў даклад на сесіі раённага Савета дэпутатаў аб рабоце райбальніцы. Ён падкрэсліў, што насельніцтва Бешанковіцкага раёна не маладзее. Наадварот, раён уваходзіць у пяцёрку самых “старых” раёнаў краіны.

Хаця паказчык сярэдняй працягласці жыцця ў раёне няблагі — 73 гады, менавіта старасць за апошнія тры гады разам з хваробамі сістэмы кровазвароту, на думку Керэмшы, з'яўляецца асноўнай прычынай смяротнасці бешанкоўцаў. Але ж за 5 месяцаў гэтага года ў Бешанковіцкім раёне памерла 30 чалавек, якім было далёка да пенсіі. Усе яны памерлі ў працаздольным узросце.

Яшчэ Аляксандр Керэмша адзначыў важнасць ранняга выяўлення злаякасных пухлін. А таму ў раённай бальніцы актыўна ўкараняюцца скрынінгавыя праграмы па выяўленні рака прадсталёвай залозы ў мужчын і малочнай залозы ў жанчын.

У гэтым годзе на тэрыторыі ЦРБ была арганізавана работа выязнога мамаграфічнага комплексу. Яго спецыялістамі было праведзена 1109 даследаванняў. З іх мамаграфія - 634, УГД малочнай залозы - 475. Па выніках выяўлена на ранняй стадыі 5 злаякасных наватвораў і 2 ачаговых фібраадэноматозы, якія былі праапераваныя.

Акрамя гэтага, Бешанковіцкія медыкі ажыццяўляюць скрынінг захворванняў органаў дыхання (праводзяцца штогадовыя планавыя флюараграфіі ў ЦРБ, на тэрыторыі раёна працуе выязны флюараграфічны комплекс). Перыядычна ажыццяўляюцца выезды урачэбных брыгад на ФАПы і АВОПы з аказаннем сельскім жыхарам кваліфікаванай медыцынскай дапамогі.

У цэнтральнай раённай бальніцы ўкаранёны метад тэле-ЭКГ для своечасовай дыягнастыкі ішэмічнай хваробы сэрца.

Нашы людзі заўсёды шукаюць чароўную пілюлю, якая пазбавіць іх ад усіх хвароб. Але трэба пачынаць, перш за ўсё, з сябе, з змены ладу жыцця. А гэта, па-першае, рацыянальнае харчаванне, па-другое, адмова ад шкодных звычак, і, па-трэцяе, фізкультура.

А адным з самых даступных відаў фізічнай актыўнасці з'яўляецца язда на ровары. Навукова даказана, што з 31-й хвіліны велапрабегу выпрацоўваецца гармон, які абараняе сасуды. Нездарма ж сам Аляксандр Керэмша аддае перавагу менавіта гэтаму віду транспарту.

Па матэрыялах газеты “Зара”

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ЧАМУ ТАК СКЛАДАНА АСВОЙВАЦЬ ЧУЖЫ ДОСВЕД

Якія праблемы ў нас абмяркоўваюцца на вышэйшым узроўні? Захаванне тэхналагічнай дысцыпліны пры нарыхтоўцы кармоў, неабходнасць замены кіраўнікоў прадпрыемстваў, нядольных «цягнуць», фірмовы заклік «закручваць гайкі». Архаіка на маршы. І маршу гэтаму хутка пойдзе 25-ы год.

Падставай для напісання гэтай «Азбукіпаліталогіі» сталанавіна з інтэрнэту. Прыводжу яе цалкам: «Прэм'ер-міністра Канады аштрафавалі на сто долараў за тое, што ён не задэклараваў сонечныя акуляры, падораныя яму кіраўніком адной з канадскіх правінцый. Такое рашэнне прыняў назіральны орган па этыцы, — паведамляе Сі-Бі-Сі. — Прэс-сакратар Джасціна Трудо патлумачыла, што ён не задэклараваў акуляры з-за адміністрацыйнай памылкі, а дакладней, няправільна запоўніў форму дэкларацыі. Паводле мясцовага заканадаўства, прэм'ер абавязаны на працягу 30 дзён паведамляць аб атрыманых падарунках, кошт якіх перавышае дзвесце долараў».

Пацешная гісторыя, пагадзіцеся. Прапаную здзейсніць разумовы эксперымент — перанесці сітуацыю на родную глебу, на якой пышна квітнее так званая «беларуская ма-дэль». Ажыццявіць гэты эксперымент вельмі проста. Для гэтага дастаткова ўсяго толькі прозвішча прэм'ер-міністра Канады замяніць на ўсім нам добра знаёмае. Замянілі?

Атрыманы вынік лепш за ўсё апісаць словам «аксюмаран» (літаральна «вострае глупства», ад старажытнагрэчаскага «ὀξύς» — «востры», «пранізлівы» + «μωρός» — «неразумны», «дурны»). Аксюмаран нярэдка выкарыстоўваецца ў назвах літаратурных твораў: «Гарачы снег», «Жывы нябожчык», «Мёртвыя душы», «Маленькі гігант вялікага сексу».

Дзве функцыі дэмакратыі

Дэмакратыі ў Беларусі не менш, чым у Еўропе. Праблема не з дэмакратыяй. Праблема з памяццю. Для тых, хто сумняваецца, працытую адзінага палітыка (АП): «Самае галоўнае — гэта лішні раз нагадваць усім нам у краіне і за яе межамі аб дэмакратычнасці нашага дзяржаўнага ладу». Сказана гэта было не выпадкова, а на цырымоніі прывядзення да прысягі суддзі Канстытуцыйнага суда Віктара Рабцава (2 лютага 2017 года).

АП характарызаваў прызначэнца як вядомага навукоўца і практыка. Адсюль яго ўпэўненасць у тым, што гэта (прызначэнне) паслужыць напамінам гораду і свету аб дэмакратычнасці Беларусі. Адначасова, абвясціўшы свой варыянт пераліку правоў чалавека, ён узваліў на сябе нялёгкую ношу галоўнага інспектара па іх выкананні…

Палітычныя правы — гэта перш за ўсё права выбіраць сабе ўладу і мяняць яе ў выпадку неабходнасці. Таму паняцці «палітычныя правы» і «дэмакратыя» з'яўляюцца сінонімамі. Адкрыем кнігу «Дэмакратыя і рынак» польска-амерыканскага палітолага Адама Пшэворскага: «Дэмакратыя — такі палітычны лад, у якім кіруючая партыя можа прайграць выбары».

У дэмакратыі дзве асноўныя функцыі: абмежаванне часу знаходжання кіраўніка на пасадзе (каб знізіць верагоднасць яго перараджэння ў тырана) і стварэнне легітымнага канкурэнтнага асяроддзя, без якога для грамадзян немагчыма фарміраванне прасторы выбару (перамены курсу).

Мне пашанцавала: літаральна днямі на сваім любімым аналітычным сайце republic.ru я прачытаў артыкул кансультанта па арганізацыі бізнесу ў Кітаі Уладзіміра Нявейкіна «Кітай развіваецца вельмі хутка». Прывяду фінальную частку апошняга абзаца: «Калі Дэн Сяапін ладзіў свае рэформы, то адной з галоўных небяспекаў на іх шляху лічылі не дэфіцыт добрых праграм, не, іх можна напісаць колькі заўгодна. Галоўная праблема — супярэчнасць паміж індывідам і грамадствам. Акадэмія грамадскіх навук Кітая тады правяла цікавае даследаванне і не знайшла за ўсю гісторыю чалавецтва ніводнага прыкладу, калі б кіраўнік пасля 10 гадоў кіравання краінай прынесіў ёй карысць. Да 10 гадоў былі розныя варыянты. Пасля — толькі адзін».

Архаіка на маршы

Беларусь не стаіць убаку ад галоўнай дарогі чалавецтва. Пытанне толькі ў тым, з якой хуткасцю яна па гэтай дарозе рухаецца. На жаль, наша месца размешчана нашмат бліжэй да хваста калоны, чым да яе галавы. Але глытаць пыл, што ўздымаюць дынамічныя краіны-лідары, нам не наканавана. Адставанне такое вялікае, што пыл паспявае асесці…

Кітайцы, якія прызвычаіліся думаць стагоддзямі і тысячагоддзямі, тым не менш абмяжоўвалі знаходжанне адной асобы на вышэйшай дзяржаўнай пасадзе двума тэрмінамі. Мне запярэчаць, што гэты запавет Дэн Сяапіна паспяхова пераадолены цяперашнім кіраўніком Паднябеснай. Сапраўды, гэта так. Аднак уяўленні нямецкага філосафа Фрыдрыха Ніцшэ пра волю да ўлады як пра базавы інстынкт жыцця яшчэ нікому не ўдалося абвергнуць. Без улады не можа існаваць ні адно грамадства, нават на ўзроўні сельскай абшчыны. Але, як кажуць палякі, «Co zanadto, to nie zdrowo». Таму наступствы палітычнай інавацыі па зняцці канстытуцыйнага абмежавання на колькасць тэрмінаў для старшыні КНР, што была прынятая на XIX з'ездзе КПК, не прымусяць сябе доўга чакаць.

За прыкладамі кітайскім таварышам далёка хадзіць не спатрэбіцца. У Беларусі аналагічнае канстытуцыйнае абмежаванне было знятае на рэферэндуме ў 2004 годзе, акурат да дзесяцігадовага юбілею АП. І ўжо праз два гады «беларуская мадэль» дасягнула свайго піку. Але гэта не падстава для радасці, бо дасягненне піка (вышэйшая кропка) азначае пачатак спуску. Што на

(працяг на стар. 4)

БЕЗНАДЗЕЙНАСЦЬ.БАЙ

ГАДЗІНЬНІК, ЯКІ СПЫНІЎСЯ 24 ГАДЫ ТАМУ

Людзям майго пакаленьня на працягу жыцьця двойчы выпала доля жыць у пэрыяд застою. У старажытным Кітаі адным з самых страшных праклёнаў на адрас ворага было: «Каб ты жыў у эпоху пераменаў». Здаецца, сёньняшняя Беларусь падорыць сьвету новую мудрасьць.

Чыста беларускі праклён гучыць так: «Каб ты другі раз у жыцьці трапіў у эпоху застою, па нейкай злой недарэчнасьці названага „стабільнасьцю“».

Чаму ўзьнікла беларуская мадэль

Безумоўна, прыход Аляксандра Лукашэнкі да ўлады 24 гады таму нельга лічыць выпадковасьцю. Ён толькі ўдала асядлаў тыя грамадзкія трэнды, якія моцна разьвіваліся ў першай палове 1990-х гадоў. Маладая краіна не была гатовая да глыбокай трансфармацыі пасьля краху камуністычнага ладу. Савецкая сацыяльная мадэль у Беларусі аказалася больш эфэктыўнай, чым у іншых рэгіёнах СССР, і яе разбурэньне выклікала тут большае незадавальненьне насельніцтва. Высокая канцэнтрацыя буйных прадпрыемстваў вымагала ад уладаў захоўваць іх працу як умову сацыяльнай стабільнасьці ў краіне. Большасьць беларусаў разумела абвешчаную Міхаілам Гарбачовым перабудову як стварэньне больш справядлівай патэрналісцкай дзяржавы, і таму яе крах на пачатку 1990-х гадоў выклікаў моцнае расчараваньне.

Аляксандар Лукашэнка на першых прэзыдэнцкіх выбарах добра адчуў гэтыя грамадзкія настроі і прапанаваў свой адказ. Гэта ўсталяваньне моцнай улады, навядзеньне парадку, захаваньне дзяржаўнай уласнасьці, барацьба зь бізнэсоўцамі і намэнклятурай, саюз з Расеяй і рэінтэграцыя постсавецкай прасторы. Згаданая праграма была альтэрнатыўнай таму курсу на рэформы, які рэалізоўваўся ва ўсіх посткамуністычных краінах.

Самае цікавае, што Аляксандру Лукашэнку сапраўды ўдалося рэалізаваць асноўныя пункты сваёй праграмы. Чысьціня экспэрымэнту была дасягнута ня толькі яго працягласьцю, але і ў пэўным сэнсе ўпартасьцю галоўнага экспэрымэнтатара, зачараванага ягонай вонкавай прыгажосьцю. Настаў час падводзіць вынікі.

Вынікі беларускага экспэрымэнту

Не аднойчы я чуў ад дыпляматаў постсавецкіх краін фразу: затое вы захавалі прамысловасьць! Я адказваю: так, але якую цану за гэта заплацілі! Самая высокая інфляцыя і неаднаразовая дэвальвацыя — рэкордныя ня толькі на постсавецкай прасторы, але, фактычна, у сьвеце за апошнія два дзясяткі гадоў (калі вынесьці за дужкі анамаліі Зымбабвэ і Вэнэсуэлы). Фактычнае спыненьне эканамічнага росту. Узровень заробкаў застыў на адзнацы 2009 году. Гэтая захаваная савецкая прамысловасьць паволна паміраe, атручваючы ўвесь эканамічны арганізм.

Паводле інфармацыі Нацбанку, безнадзейная запазычанасць дзяржпрадпрыемстваў перад банкамі склала 14% у адносінах да ВУП (каля 7 млрд даляраў). У 2001 годзе сярэдняя пэнсія ў Беларусі складала 45% ад сярэдняга заробку, а ў 2018 годзе — толькі 36%. Гэта пры тым, што Беларусь атрымлівае даволі значныя расейскія датацыі і кожны год, каб захоўваць сацыяльнае статус-кво, бярэ ўсё новыя замежныя крэдыты. Тое, што дзяржаўная прапаганда называе стабільнасьцю, даўно ператварылася ў мяртлівы застой.

Сацыяльная дзяржава? Што ад яе застаецца пасьля росту пэнсійнага ўзросту, падвышэньня тарыфаў ЖКГ, ліквідацыі шматлікіх ільготаў? Ва ўсім сьвеце беспрацоўным дзяржава дапамагае, і толькі ў беларускай «сацыяльнай дзяржаве» людзей, якія страцілі працу, абвяшчаюць «дармаедамі» і абкладваюць дадатковым паборамі.

«Паліцэйская дзяржава»

Канцэпт моцнай улады лягічна трансфармаваўся ў клясычную «паліцэйскую дзяржаву». Дзе ўсіх нязгодных з ходу б'юць дубінкай па галаве. Дзе работнікам сілавых структураў дазволена ўсё. Дзе суды ператварыліся ў канвэер па штампаваньні абвінаваўчых прысудаў. Дзе каля паловы дарослага насельніцтва кожны год прыцягваецца да адміністратыўнага пакараньня. Дзе чыноўнікаў і бізнэсоўцаў садзяць у турму часьцей, чым апазыцыянэраў. Дзе бацьку, які захапіў дачку ў закладніцы, адразу застрэльваюць без усялякіх развагі сантымэнтаў.

«Моцная рука дазваляе нам захоўваць незалежнасьць», — заяўляе праўладны палітоляг Пётра Пятроўскі. Дзіўна, але як гэта ўдаецца захаваць незалежнасьць невялікім дэмакратычным краінам?

Шмат гадоў Лукашэнка ганарыўся, як спрытна яму ўдаецца «разводзіць на бабкі» крамлёўскіх. Але пасьля Крыму і Данбасу выявіўся і адваротны бок гэтай расейскай «халявы». Тут зноў дарэчы ўзгадаць кітайскую прымаўку: «Сеў на тыгра — ня зьлезеш» (бо зьесьць). Адсюль і вядомая выснова, якая прагучала з вуснаў кіраўніка Беларусі ў Шклоўскім раёне пасьля перамоваў з Пуціным: «Мы на фронце. Ня вытрымаем гэтыя гады, правалімся, значыць, трэба будзе ці ў склад якой-небудзь дзяржавы ісьці, ці аб нас проста будуць выціраць ногі». І чаму ж не дапамагае «моцная рука»?

І яшчэ адным пабочным вынікам «навядзеньня парадку» стаў пэрсаналісцкі аўтарытарны рэжым, у межах якога грамадзтва пазбаўлена права ўплываць на дзяржаўную палітыку. І як вішанька на торце — усё хараство наступстваў рэжыму асабістай улады, які ўсё больш нагадвае ўсходнія матывы. Гэта калі другой мэдыйнай пэрсонай у краіне стаў сын кіраўніка Коля. Ці калі Аляксандар Рыгоравіч усё часьцей зьяўляецца на публіцы ў атачэньні прыгожых дзяўчат, якія суправаджаюць яго і ў працоўных паездках, ён нават у якасьці жарту прапануе адной зь іх («дзетка») стаць кіраўніком агрaхолдынгу. Якi час на дварэ, такія і жарты.

Але беларусам чамусьці ня сьмешна. Бо ёсьць адчуваньне часу, які спыніўся, і страты ўсялякай пэрспэктывы. Безнадзейнасьць кропка бай.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

(пачатак на стар. №3)

практыцы і назіраецца.

Тры шляхі

Калі ўжо гаворка пра Кітай, то быў бы грэх не звярнуцца па каментар да Канфуцыя. Прыдатную цытату ў стагоддзе інтэрнэту знайсці нескладана: «Тры шляхі вядуць да ведаў: шлях разважанняў — гэта шлях самы высакародны, шлях пераймання — гэта шлях самы лёгкі, і шлях вопыту — гэта шлях самы горкі».

Першы шлях галоўнаму архітэктару «беларускай мадэлі» глыбока чужы, пра што ён з гонарам рэгулярна і заяўляе.

Абмяжуюся адной цытатай: «Цалкам неплацежаздольным апынуўся і наш ідэалагічны штаб — Адміністрацыя прэзідэнта. Нарады, даручэнні, аўтарскія калектывы, справаздачы — і нічога на выхадзе. Той жа фармалізм.

У гэтых умовах кіраўніку дзяржавы давялося браць усё на сябе і, ідучы ад жыцця (выдзелена. — С.Н.), а не ад тэорыі, закладваць у фундамент беларускай незалежнай дзяржаўнасці ідэі, народжаныя і выпакутаваныя нашым народам».

Так вобразна і ярка апісаны падыход да фарміравання дзяржаўнай ідэалогіі — гэта аналаг шляху вопыту паводле Канфуцыя. Ён апынуўся самым горкім для беларусаў, бо замест ідэалогіі стварылі яшчэ адзін орган па кантролі за добранадзейнасцю грамадзян у асобе ідэалагічнай «вертыкалі». Натуральна, за грошы грамадзян. Вось такі ненавязлівы ідэалагічны сэрвіс.

Асабіста я не супраць ідэалогіі, але толькі той, мэтай якой быў бы прымус дзяржавы да адказнасці. Здавалася б, нічога выдумляць для гэтага не трэба. Ёсць шлях пераймання. Самы лёгкі шлях паводле Канфуцыя. Нездарма ж я пачаў «Азбуку паліталогіі» з гісторыі прэм'ер-міністр Канады, якога аштрафавалі на сто долараў за тое, што ён не задэклараваў сонечныя акуляры.

На жаль, па той жа прычыне, па якой мы не пераймаем кітайскі і сінгапурскі досвед эканамічнага прарыву краіны з трэцяга свету ў першы. Для паспяховага капіявання кітайскага досведу беларусам неабходна стаць кітайцамі. Для капіявання канадскага вопыту — канадцамі…

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

ЧАРГОВАЯ НАРАДА

ЛУКАШЕНКО ПОПАЛ В ЛОВУШКУ…

«Зарплата чиновников — это на конфеты внукам или любовницам на чулки. Остальное они зарабатывают на других ресурсах». Известный экономист рассказал, в какую ловушку попал Лукашенко.

На совещании, посвященном вопросам повышения престижа госслужбы, глава государства поделился негативной тенденцией: подбор кандидатов на вакантные должности затягивается на месяцы, а то и годы.

Лукашенко напомнил о жесточайших требованиях к госслужащим: «За нарушения уходишь с должности — идешь в тюрьму».

Президент поинтересовался у членов правительства, как привлечь самых лучших и опытных управленцев и предупредил:

— Если вы пришли ко мне с предложениями о повышении денежного довольствия и зарплат госслужащим, даже не поднимайте этот вопрос, он раз и навсегда решен.

Почему Лукашенко пугает госслужащих? Пряники для чиновников закончились, и остался лишь кнут?

— На самом деле пряников достаточно много для органов госуправления оставлено. Лукашенко просто запугивает, — заявил в интервью «Салідарнасці» руководитель Научно-исследовательского центра Мизеса Ярослав Романчук.

Экономист отметил, что доходы системы госуправления превышают 45 % ВВП, плюс платежи, которые составляют около 5 % ВВП.

— Половина экономики проходит через руки чиновников. Кроме того, около 80 % активов находится в руках распорядителей чужого, и они могут раз в год посклонять головы, рассматривая свои носки, понимая, что, сколько бы Лукашенко ни говорил про зарплаты, их зарплата — это на конфеты внукам или любовницам на чулки. Остальное они зарабатывают на других ресурсах, что мы и видели по Минздрав-гейту.

Если бы он сказал: «Все, друзья, с завтрашнего дня функционал меняется, меняются бюджеты, мы вводим экономическую конституцию с ограничением госрасходов на уровень 25 % ВВП. Мы ликвидируем весь чиновничий бизнес, то есть те структуры, которые были учреждены министерствами и ведомствами. Вот тогда бы что-то дошло до руководства страны, и власти начали реально бороться с коррупцией и заботиться о качестве госуправления.

«С таким функционалом даже ангел становится коррупционером»

Экономист напомнил о том, что Лукашенко неоднократно за последние три года неоднократно говорил о необходимости радикально сократить функции и ликвидировать конфликт интересов органов госуправления.

— Ни первое, ни второе не было сделано. Кого бы ни подбирали на эти должности — все пустое. С таким функционалом даже ангел становится коррупционером за 12-18 месяцев. Потому что система не имеет сдержек и противовесов, отсутствует система независимого контроля.

По мнению Романчука, тот факт, что не могут найти кандидатуры в «вертикаль», говорит: никто не хочет сидеть, быть в системе круговой поруки, быть замазанным коррупцией.

— Как Лукашенко оценивает премьер-министра, вице-премьера, министров? За состояние здравоохранения, образования, сельского хозяйства давным-давно нужно было уволить весь тот кадровый состав, провести конкурс, через кадровое агентство набрать профессионалов и поставить им четкие задачи.

«Лукашенко сделал ставку на советскую систему управления, но без советских рычагов»

Эксперт уверен: глава государства сам виноват, какую команду он сформировал.

— Почему-то многие люди в этой команде, особенно идеологи и пропагандисты (в частности, Мясникович, Семашко, Русый, Калинин), более двадцати лет. Можно ротировать секретарш, начальников департаментов, но фундаментально люди, которые определяли политику 20 лет назад и сегодня, одни и те же.

Если бы они слушали альтернативные точки зрения, было требование сделать научно-обоснованную политику — это одно. У них фундаментальный принцип — показушная лояльность. Лояльный далеко не всегда профессионал.

Лукашенко попал в ловушку, считает Ярослав Романчук:

— Он сделал ставку на советскую систему управления, но без советских рычагов: без партии, без системы контроля чиновников, которым коттедж меньше миллиона долларов не предлагай, и Лэнд Крузер — не ниже.

Вертикаль и все окружение обросли коммерческими связями, не развиваются профессионально. Академия наук, которая должна была стать профессиональной кузницей кадров, на самом деле превратилась в штамповочный цех корок и дискредитацию высшего образования.

Надо менять модель, систему управления, мотивацию, структуру собственности, заключает экономист.

— Главное — вводить народную экономику, а не продолжать работать в режиме номенклатурно-краснодиректорских кланов.

Татьяна Гусева
"Салідарнасць"

СУДОВЫ АКСЮМАРАН

КАМУНІЗМ = ФАШЫЗМ…

На мінулым тыдні адбыўся вельмі паказальны адміністрацыйны працэс. Судзілі нашага аўтара, экс-палітвязня і анархіста Мікалая Дзядка. Судзілі яго нібыта за «распаўсюд нацысцкай сімволікі». Дзядок быў прызнаны вінаватым і атрымаў штраф у памеры 10 базавых велічынь.

Увогуле, судзіць анархіста за прапаганду нацызму — гэта аксюмаран. Анархісты па змоўчванні з'яўляюцца найбольш радыкальнымі антыфашыстамі. Але начальнік трэцяга аддзялення па супрацьдзеянні экстрэмізму ГУБАЗіК Міхаіл Бедункевіч, даследаваўшы профілі Дзядка ў сацсетках, знайшоў там выявы свастыкі. Суд, не ўлічыўшы кантэкст, выявіў, вынес вырак.

У гэтым працэсе ёсць два цікавыя моманты, вартыя пільнай увагі. Першы момант: працэс Дзядка не быў адзіным. Адначасова з ім судзілі за «распаўсюд экстрэмісцкіх матэрыялаў» актывістку Марфу Рабкову. У той жа час за такі ж «распаўсюд нацысцкай сімволікі» ў Гомелі пад суд трапіў відэаблогер Арцём Шапараў.

Ва ўсіх гэтых працэсах абвінавачванне — даволі нацягнутае. Шапараў «апрануў» у размытую нацысцкую форму дырэктарку школы, Рабкова змясціла ў сацсетках толькі фотакалаж з шапкай «Class War». Прычым на момант змяшчэння, гэты выраз не быў прызнаны экстрэмісцкім. Падаецца, што ў краіне пачалася кампанія, мэта якой — выставіць сацыяльных актывістаў як прыхільнікаў фашызму, і, такім чынам, дыскрэдытаваць іх у вачах грамадскасці.

Напэўна, у адрозненне ад тых жа актывістаў, улада вельмі пільна глядзіць на каляндар. Актывісты, занятыя Курапатамі і Мундыялем, неяк забыліся, што ў 2019 годзе павінны прайсці парламенцкія выбары, якія могуць быць сумешчаныя з прэзідэнцкімі. І, хутчэй за ўсё, такія спробы дыскрэдытацыі сацыяльных актывістаў можна лічыць пачаткам падрыхтоўкі да палітычных кампаній, якія нас чакаюць ужо восьвось.

Дарэчы, хвалю рэпрэсій перад выбарамі, скіраваную найперш на сацыяльных актывістаў, прарочыў сам Дзядок у артыкуле «Прэзідэнцкія выбары: як гэта будзе», апублікаваным яшчэ ў красавіку гэтага года. Можа стацца, што, «працэсы за нацызм» як падмурак па дыскрэдытацыі актывістаў — гэта пачатак.

Вельмі важны і другі момант. Свае 10 базавых штрафу Дзядок атрымаў у тым ліку і за калаж, змешчаны ў «НЧ» з нагоды «Дня чорнай стужкі» — Агульнаеўрапейскага дня памінання ахвяраў сталінізму і нацызму. На гэтым калажы свастыка перацякае ў серп і молат. У артыкуле, да якога калаж быў ілюстрацыяй, прыводзіліся факты падабенства савецкага і нацысцкага рэжыму і дыскутавалася пытанне: чаму нацызм асуджаны, а камунізм — не?

Персанальна я супраць прыроўнівання савецкіх сімвалаў да нацысцкіх. Так, і той, і той рэжымы — крываежэрныя. Але СССР усё ж даваў беларусам хоць маленькія шанцы на выжыванне. У ім існавала хоць фармальная, але БССР. У ім фармальна, але прысутнічала права на беларускамоўнае навучанне, існавала беларуская мова, культура, пісьменнікі... Нацысцкімі ж планамі існаванне беларусаў (і габрэяў, і іншых славянаў) не прадугледжвалася ўвогуле. Як ні банальна, але «дзяды ваявалі», і пад «сярпаста-малаткастым» пазбавілі нас ад фізічнага вынішчэння з боку «чыстых арыйцаў».

Але маё дыскусійнае меркаванне больш нікога не хвалюе. Па Канстытуцыі, у нас у краіне тры галіны ўлады — выканаўчая, заканадаўчая і судовая. Судовая галіна ўлады «імем Рэспублікі Беларусь» (гэта значыць — ад усіх нас, і ад майго імя таксама) вызнала, што серп і молат, будучы неад'емнай часткай калажу, з'яўляецца сімвалам, як мінімум прыроўненым да нацысцкага. Такім чынам, Дзядок атрымаў 10 базавых не толькі за свастыку, але і за серп і молат.

Беларуская хрысціянская дэмакратыя і Павел Севярынец з нагоды прысуду Дзядку павінны плясікаць у ладкі — яны доўга змагаліся за асуджэнне камунізму і забарону савецкіх сімвалаў. Нечакана для сябе, дамагліся. Хоць у нас у краіне і не распаўсюджанае прэцэдэнтнае права, але асуджэнне Дзядка ў тым ліку за сімвалы СССР дае падставу лічыць іх такімі ж, як нацысцкія.

Што далей? Забарона Камуністычнай партыі Беларусі, якая ўтрымлівае серп і молат у сваёй сімволіі? Дэмантаж савецкіх помнікаў, якія ўтрымліваюць серп і молат? Па логіцы вынікае так.

Сяргей Пульша
https://novychas.by

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 30.07.2018 у 19.40
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.